

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Соціально-психологічний факультет
Кафедра менеджменту і адміністрування

Допущено до захисту
зав. кафедри менеджменту і адміністрування
_____к.е.н., доц. Карпюк О.А.

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: « Управління ефективністю виробництва на підприємстві (на матеріалах
Київського автомобільного ремонтного заводу)»

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст за професійним
спрямуванням 7.03060101 „Менеджмент організацій і адміністрування (за видами
економічної діяльності")

Виконала

студентка 51 групи

Спеціальності 7.03060101 «Менеджмент
організацій і адміністрування (за видами
економічної діяльності)»

Колесник Юлія Юріївна

Науковий керівник

к.е.н.,ст. викладач

Янковська О.І.

Житомир 2016

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ВИРОБНИЦТВА.....	5
1.1. Економічна сутність ефективності виробництва.....	5
1.2. Методичні підходи до оцінки управління ефективністю виробництва.....	13
1.3. Фактори впливу на управління ефективністю виробництва.....	25
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ВИРОБНИЦТВА НА ДП «КИЇВСЬКИЙ АВТОМОБІЛЬНИЙ РЕМОНТНИЙ ЗАВОД».....	30
2.1. Організаційно-економічна характеристика господарської діяльності ДП «Київський автомобільний ремонтний завод».....	30
2.2. Комплексний економічний аналіз господарської діяльності ДП «Київський автомобільний ремонтний завод».....	36
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	40
3.1 Удосконалення системи управління ефективністю виробництва на підприємстві.....	40
3.2 Зарубіжний досвід підвищення управління ефективності економічним розвитком підприємства.....	43
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	51
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	54
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми дипломної роботи обумовлена тим, що в сучасних умовах господарювання управління ефективністю виробництвом набуває великого суспільного, морально-емоційного та стимулюючого значення. Вона є тим "імпульсом зворотного зв'язку", на підставі якого суттєво визначаються зміст стратегії і тактики розвитку виробництва на майбутній період.

Управління ефективністю виробництвом в практичній управлінській діяльності виступає об'єктивною вимогою, а сучасні умови формують потребу у її здійсненні не тільки на емпіричному рівні, як це часто робиться, а й на науковому підґрунті. Це вимагає, в першу чергу, розробки методології управління ефективністю виробництвом, яка повинна ґрунтуватися на її якісно-кількісній визначеності та враховувати найбільш важливі фактори формування. Крім того, вона повинна бути придатною для використання різними за специфікою та рівнями ієрархії соціально-економічними системами. Також управління ефективністю виробництвом у значній мірі сьогодні залежить від програмного забезпечення, а тому має бути економічно доцільною та доступною у користуванні для суб'єкта управління. Особливо це стосується підприємств харчової промисловості, де забезпечення стабільної роботи підприємств по випуску конкурентоздатної продукції, є завданням першорядної важливості для керуючих усіх рівнів. А тому, найважливішою якісною характеристикою господарювання на всіх рівнях є - ефективність виробництва. Процес управління ефективністю виробництвом на підприємстві є найголовнішою стратегією будь - якого господарства. Ефективність процесу управління - це обґрунтована стратегія і тактика організацій. Більшість підприємств збанкрутували чи отримують збитки, або їх виробництво не рентабельне лише тому, що управлінські рішення стосовно управління виробництвом є не ефективними і не направлені на перспективний розвиток, що підтверджує актуальність обраної теми випускної роботи.

Мета випускної роботи - на основі теоретичного дослідження стану та проблем управління ефективністю виробництва розробити практичні рекомендації щодо напрямів її удосконалення в умовах досліджуваного підприємства.

Досягнення визначеної мети здійснювалося на основі таких завдань:

- вивчити теоретичні аспекти управління ефективністю виробництва;
- визначити основні фактори, що впливають на рівень управління ефективністю виробництва;
- дослідити фінансово-економічний стан підприємства;
- проаналізувати систему управління ефективністю виробництва на підприємстві;
- запропонувати шляхи удосконалення управління ефективністю виробництва в умовах досліджуваного підприємства.

Об'єктом дипломної роботи є процес управління ефективністю виробництва підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методологічних і практичних аспектів удосконалення управління ефективністю виробництва досліджуваного підприємства.

Теоретичною та методологічною основою дипломної роботи послужили фундаментальні положення економічної теорії, наукові праці та методичні розробки провідних вітчизняних і зарубіжних вчених в області економічного аналізу, менеджменту, економіки підприємства та виробництва. В процесі роботи були використані наступні методи: логічного узагальнення - для розкриття сутності поняття «управління ефективністю виробництва» та змісту процесу управління виробництвом; графоаналітичний метод - для аналізу та порівняння статистичних даних щодо виробничої програми підприємства; індукції і дедукції, аналізу і синтезу, класифікації; підходи: інформаційний (аналіз джерел інформації).

Інформаційною базою дослідження стали нормативно-правові акти України, офіційні матеріали Державної служби статистики України, річна фінансова звітність ДП «Київський автомобільний ремонтний завод».

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Ефективність виробництва - найважливіша якісна характеристика господарювання на всіх рівнях. Під економічною ефективністю управління виробництва розуміється ступінь використання виробничого потенціалу, що виявляється співвідношенням результатів і витрат суспільного виробництва. Процес виробництва на будь - якому підприємстві здійснюється при визначеній взаємодії трьох визначальних його факторів: персоналу (робочої сили), засобів праці й предметів праці.

Ефективність виробництва (продуктивність системи) має поліморфне визначення й застосування для аналітичних оцінок і управлінських вирішень. Ефективність виробництва являє собою комплексне відображення кінцевих результатів використання засобів виробництва і робочої сили за певний проміжок часу (у зарубіжних країнах із розвитою ринковою економікою для окреслення результативності господарювання використовують інший термін - продуктивність системи виробництва й обслуговування, під якою розуміють ефективне використання ресурсів (праці, капіталу, землі, матеріалів, енергії, інформації) при виробництві різноманітних товарів і послуг.

Суть проблеми підвищення економічної ефективності виробництва полягає в тому, щоб на кожну одиницю трудових, матеріальних і фінансових ресурсів домагатися істотного збільшення обсягу виробництва продукції. Це, у кінцевому рахунку, означає підвищення продуктивності суспільної праці, що і є критерієм підвищення управління ефективністю виробництва. Підприємство може і повинне постійно контролювати процес використання внутрішніх факторів шляхом розробки послідовного здійснення власної програми підвищення управління ефективністю виробництва.

Для комплексного аналізу фінансового стану підприємства необхідно оцінити тенденції найзагальніших показників, які всебічно характеризують фінансовий стан підприємства. Так, як різні види оборотних активів володіють різним ступенем

ліквідності, розраховується декілька коефіцієнтів ліквідності. Коефіцієнт покриття за 2013 р. має високе значення: на одну гривню короткострокових зобовязань приходить 0,48 грн. оборотних коштів - товариство має можливість покрити всі кредиторську заборгованість та ще залишити частину коштів в резерві. Коефіцієнт швидкої ліквідності дорівнює частці від ділення цієї частини оборотних активів на суму короткострокових зобовязань підприємства. Нормативне значення цього показника в межах 0,5. Коефіцієнт має значення у 2015 році 0,29, що на 0,23 менше, ніж у 2013 р.

Коефіцієнт фінансової залежності показує, яка сума загальної вартості активів підприємства припадає на 1 грн. власних коштів. Чим менше значення коефіцієнта, чим ближче він до 1,0 тим менша фінансова залежність підприємства від зовнішніх джерел. Зростання цього показника в динаміці означає збільшення частки позичених коштів у фінансуванні підприємства. Коефіцієнт фінансової залежності у 2015 р. становить 2,64 грн., що в 2,98 раз менше, ніж у 2013 р., відповідно, спостерігається покращення ситуації та зменшення боргів у підприємства.

Найбільш загальним показником, який характеризує ефективність використання основних засобів, є фондодіддача та фондомісткість. Протягом періоду дослідження рівень фондомісткості збільшився протягом 2009р. і 2010 р. на 0,03 і 0,06 грн. Це свідчить про покращення економічної ефективності використання основних фондів підприємства. Матеріаломісткість протягом періоду 2009 р. і 2010 р. має тенденцію до зменшення з 0,47 до 0,42. Водночас трудомісткість (за фондом оплати праці) - має тенденцію до зростання 0,34 до 0,44. Рівень матеріаловіддачі на підприємстві зріс на 22 % порівняно 2013 - 2014 р.р.

У 2014 р. спостерігається зростання показника окупності виробничих витрат на 0,13 п.с. у порівнянні з 2013 р. Рентабельність продажу зменшилася на 17,3 п.с. Однак позитивним є зростання чистої рентабельності підприємства на 9,7 пункти, яка в 2014 р. дорівнювала 12,3%.

Заходи щодо вдосконалення управління ефективністю виробництва на підприємстві представляють собою послідовність наступних кроків:

- Розширення території для виготовлення та ремонту продукції.

- Встановлення системи управління якістю продукції.
- Перебудова організаційної структури підприємства.
- Вдосконалення виробничих і технологічних процесів.
- Вдосконалення використання трудових ресурсів.
- Економія ресурсів та управління матеріально - технічним забезпеченням.
- Пошук нових ефективних форм оперативного управління.
- Зменшення цін на ремонт устаткованих машин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Агеєв Є.Я. Основи охорони праці: навч.-метод. посіб. / Є.Я. Агеєв. - Львів : Новий Світ - 2000, 2011. - 404 с.
2. Атаманчук П.С. Безпека життєдіяльності : навч. посібник для ВНЗ / П.С. Атаманчук [та ін.]. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 275 с.
3. Аширов Ф.Х. Основи економічної теорії і практики : навч. посібник / [В.Б. Алексєєнко, Т.Б. Іванова, Ф.Х. Аширов]. - 2005 г. - с. 407.
4. Багров В.П. Економічний аналіз: [навчальний посібник] / В.П. Багров, І.В. Багорова. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 156 с.
5. Батенко Л.П. Планування діяльності підприємства: навч. посібник / [та ін.] ; за ред. В.Є. Москалюка. - К. : КНЕУ, 2005. - 384 с.
6. Березівський П.С. Системи технології: навч. посібник / [Н. І. Михалюк]; За ред. П.С. Березівського. - К. : Центр навч. л - ри, 2006. - 288 с.
7. Близнюк О.С. Управління грошовими коштами як вид управління: юридичне розуміння / О.С. Близнюк // Право України : юридичний журнал. - 2006. - № 10. - с. 51-54.
8. Бойчук І.М. Економіка підприємства: Навч. посібник. - К.: Атіка, 2002.- 119-120с.
9. Бродська Р.Р., Економічна теорія : навч. посібник / Бургонов О.В.. - М. Инфра-м, 2003 - с. 714.
10. Василенко В.О. Ситуаційний менеджмент: навч. посібник / [В.О. Василенко., В.І. Шостка., О.М. Клейменов]; - 2-ге вид., випр. та допов. - К. : Центр навч. л - ри, 2005. - 372 с.
11. Васильков В.Г. Організація виробництва: підручник / В.Г. Васильков. - К.: КНЕУ, 2005. - 524 с.
12. Виноградський М.Д. Управління персоналом: навч. посібник / М.Д. Виноградський [та ін.]. - К. : Центр навч. л - ри, 2006. - 501 с.
13. Вихруща В.П., Харіва П.С. Економіка підприємств: Підручник.- Тернопіль, 1999. – 98-105с.

14. Гаєвська Л.М. Економіка підприємства: навч. посібник / За ред. Л.М. Гаєвська. - Ірпінь, 2001. - 145 с.
15. Геврик Є.О. Охорона праці: навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. / Є.О.Геврик. ? К.: «Ніка-Центр», 2003. ? 280 с.
16. Гогіташвілі Г.Г. Системи управління охороною праці: навч. посібник. / Г.Г. Гогіташвілі. ? Львів: «Афіша», 2002. ? 320 с.
17. Гончаров В.І. Менеджмент: Навч. посібник. - Мн.: Місанта, 2003. - 624с.
18. Горфинкель И.Я. Экономика предприятия: учебник / За ред. И.Я. Горфинкель. - М.: ЮНИТИ, 2000. - 718 с.
19. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: [навч. посіб.] / Б.Є.Грабовецький. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
20. Грузинов В.П. Экономика предприятия: учебник / За ред. В.П. Грузинов. - М.: ЮНИ .
21. Демко І.І. Оцінка забезпеченості підприємства ресурсами. [Електронний ресурс] - Режим доступу:http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pprbsu/2010_29/10_29_35.pdf.
22. Довгалюк Н.В. Методологія визначення та методика аналізу економічної ефективності використання та відтворення основних засобів аграрного сектору економіку. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/eui/2010_2/10dnvase.pdf.
23. Друкер П. Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво / Питер Друкер; [пер. з англ.]. – Київ: Україна, 1994. – 317 с.
24. Друкер Питер Ф. Энциклопедия менеджмента / Питер Ф. Друкер; [пер. с англ. О. Л. Пелявского]. – Москва: ООО "И.Д. „Вильямс“, 2006. – 432 с.: ил. – парал. тит. англ.
25. Економіка підприємства: [підручник] / [Швиданенко Г.О., Васильков В.Г., Гончарова Н.П. та ін.] ; за заг. ред. Г. О. Швиданенко. — К.: КНЕУ, 2009. – 598 с.

26. Економічний аналіз діяльності підприємства [Текст] : навч. посібник / Г.В. Савицька. – 3-тє вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2007. – 668 с.
27. Зінь Е.А., Турченко М.О. Планування діяльності підприємства: Підручник.– К.: ВД "Професіонал", 2004.- 110-120 с.
28. Кальченко М.М., Соколова Н.С. Організаційні структури сільськогосподарських підприємств у системі оперативного управління виробництвом [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvlnau/Ekon/2009_5/articles/M.M. Kalc henko, N.S. Sokolova.pdf
29. Кушніренко О. М. Новітні форми оновлення матеріально-технічної бази виробництва [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/eui/2009_1/09komtbv.pdf
30. Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства. Підручник.– К.: Скарби, 2002.-336 с.
31. Перебийніс В.І. , Світлична А.В. Удосконалення системи управління сільськогосподарським підприємством у ринкових умовах [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/E_apk/2009_1/09_01_04.pdf
32. Петрович Й.М., Кіт А.Ф., Семенів О.М та ін. Економіка підприємства: Підручник.-Львів:"Новий Світ-2000", 2004.- 248-267с.
33. Салига С.Я. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / С.Я. Салига [та ін.]. - К.: Центр навч. л-ри, 2006. - 274 с.
34. Сафронова Н.А. Экономика предприятия: учебник / За ред. Н.А. Сафронова. - М.: Юристъ, 1998. - 584 с.
35. Семикіна, М. В. Науково-методичні засади управління продуктивністю праці / М. В. Семи-кіна // Економіка праці. Наук. вісн. ЧДІЕУ. – 2010. – № 2(6). – С. 160-167.
36. Сергійчук, С. І. Дослідження методів вимірювання продуктивності праці [Електронний ресурс]/С.І. Сергійчук..Режим доступу:[http:// www.nbu.gov.ua/portal/](http://www.nbu.gov.ua/portal/).

37. Сідун В.А. Економіка підприємства: [навчальний посібник] / В.А. Сідун, Ю.В. Пономарьова – [вид. 2-ге, перероб. та доп.] – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 356 с.

38. Скібіцька Л.І. Організація праці менеджера: навч. посібник / Л.І. Скібіцька. - К. : Центр учбової літератури, 2010. - 360 с.

39. Соколик М. П. Продуктивність та оплата праці за паритетом купівельної спроможності в Україні та інших країнах: порівняльний аналіз / М. П. Соколик // Економіка і прогнозування. - 2011. - № 1. - С. 85-103

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

40. Стадник В.В., Йохна М.А. Інноваційний менеджмент [навч. посібн.] / В.В. Стадник, М.А. Йохна . – К.: Академвидав.- 2006. – 464 с. (Альмаматер).

41. Станковська І.К., Економічна теорія: підручник / І.К. Станковська, Стрілець І.А. - Вид-во: ЕКСМО - 2006 р. - с. 448.

42. Старожух О.А. Стимулювання ефективності праці// Актуальні проблеми економіки 2004, №12(42).- С.113-119.

43. Стефанін В. Система управління якістю праці на підприємствах// Україна: аспекти праці, 2007, №4.-С.45-49.

44. Стецюра Є. Ю. Охорона праці. Збірник нормативно-правових актів України: усі нормат.-прав. акти надано станом на 1 лют. 2010 р. / упоряд. Є.Ю. Стецюра. - 3-тє вид., доповн. та випр. - Х. : Бурун Книга, 2010. - 384 с.

45. Устенко О.Л. Экономика предприятия: Методическое пособие / О.Л. Устенко. - К.: МАУП, 2000. - 144 с.

46. Фатхутдинов Р.А. Организация производства: учебник. / Р.А. Фатхутдинов.- М.: ИНФРА-М, 2000. - 672 с.

47. Фатхутдинов Р.А. Производственный менеджмент: учебник для вузов. / Р.А. Фатхутдинов. - М.: ЮНИТИ, 1997. - 447 с.

48. Харів С.П. Економіка підприємств: Навчальний посібник / За ред. П.С. Харіва. - Тернопіль: Економічна думка, 2000. - 500 с.

49. Хлопчан М.І., Харів П.С., Бойчик І.М., Лотиш О.Я. Організація і планування виробництва: теорія і практика. Навчальний посібник.- Тернопіль, 1996.- 168с.
50. Хміль Ф. І. Основи менеджменту / Федір Іванович Хміль; [підручник]. – К.: Академвидав, 2005. – 608 с. (Альма-матер).]
51. Хрипач В.Я. Экономика предприятия: Учебное пособие / За ред. В.Я. Хрипач. - Мн.: Экономпресс, 2000. - 464 с.
52. Череп, А. В. Комплексна критична оцінка методичного інструментарію виміру, планування, аналізу і забезпечення ефективності використання трудових ресурсів підприємства / А. В. Череп, Г. І. Самойленко // Вісн. Запорізьк. нац. ун-ту. – 2011. – № 4(12). – С. 79-89.
53. Чернушкіна О. О. Продуктивність праці: тенденції та перспективи зростання / О. О. Чернушкіна // Економічний форум. - 2013. - № 4. - С. 147-151.
54. Шатун В.Т. Основи менеджменту: [навчальний посібник] / В. Т. Шатун. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2006. – 376 с.
55. Шваб Л.І. Економіка підприємства: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / Л. І. Шваб. – К.: Каравела, 2005. – 568 с.
56. Яремко З.М. Охорона праці: [навч. посіб.] / Тимошук С.В., Третяк О.І., Ковтун Р.М. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 69 с.

